

درسنامه درسی ۱۵

(میوه ی هنر)

قالب شعری: قطعه

شاعر: پروین اعتصامی

- ❖ **معنی بیت:** آیا این قصه رو شنیده اید که در باغی، درخت سپیدار به خاطر ظلم تبر ناله و زاری می کرد؟
- ❖ جور تبر و نالیدن سپیدار: تشخیص یا جان بخشی
- ❖ این بیت دو جمله دارد. آن قصه: مفعول سپیدار: نهاد باغ و جور: متمم
- ❖ **معنی بیت:** از دست تبر هیزم شکن و اره ی نجار، دیگه برام ریشه و شاخه ای نمونده
- ❖ هیزم شکن، تیشه، اره: مراعات نظیر یا تناسب
- ❖ بیت دو جمله است. بیخ و بن: نهاد
- ❖ **معنی بیت:** تبر آهسته به سپیدار گفت: گناه تو اینه که ، الان زمان میوه دادن است ولی تو میوه ای نداری.
- ❖ گفتش تبر: تشخیص -
- ❖ بیت ۴ جمله است - گفت: فعل ماضی / آهسته: قید
- ❖ **معنی بیت:** تا شب، صدای تبر شنیده می شد و هنگام سحر، هیزم زیادی در باغ جمع شده بود
- ❖ تبر و هیزم: مراعات نظیر یا تناسب / صدای تبر از گوش نیفتادن: کنایه از قطع نشدن صدای تبر
- ❖ بیت دو جمله است / آن باغ: متمم
- ❖ **معنی بیت:** وقتی که کشاورز، تنورش را با هیزم روشن کرد، سپیدار گریه کرد و دوباره گفت...
- ❖ گریستن سپیدار: تشخیص / تنور، هیمه، برافروخت: مراعات نظیر
- ❖ بیت ۳ جمله است / دهقان: نهاد / تنور: مفعول / این هیمه: متمم

❖ **معنی بیت:** افسوس که هیزم شدم و روزگار آتش افروز، تن مرا با آتش بدبختی سوزاند.

آتشگر گیتی: جهان به آتشگر تشبیه شده / آتش ادبار: ادبار به آتش تشبیه شده / آتشگر، سوخت، آتش: مراعات نظیر

بیت سه جمله دارد. آوخ: شبه جمله (اصوات) / ادبار: مضاف الیه / اندام مرا: مفعول

❖ **معنی بیت:** شعله به سپیدار خندید که از دست چه کسی می نالی؟ بی ارزشی تو، باعث خواری تو شده است

خندیدن شعله: تشخیص /

❖ **معنی بیت:** آن شاخه ای که رشد کند امل میوه ندهد، سرانجام: لیاقتش سوختن و نابودی است.

❖ **سر برکشیدن:** کنایه از رشد کردن و بزرگ شدن / بیت سه جمله است / میوه: مفعول

❖ **معنی بیت:** ثمره ی انسان، علم و دانش است، ای انسانی که هنر و دانش اندوخته ای، حالا زمان نشان دادن علم و هنر است.

❖ **بیت سه جمله است / میوه فروش:** منادا (منظور از میوه ی انسان: علم و دانش است) / منظور شاعر از دکه و بازار:

زمان آشکار کردن علم و هنر است

❖ **معنی بیت:** سخن بدون عمل، فایده ای ندارد. رفتار خوب نشان بده که سخن بدون عمل، سودی ندارد.

❖ **بیت سه جمله است /**

❖ **معنی بیت:** اگر در دنیا، زندگیت به آسانی و بدون تلاش، بگذرد در روز پاداش گرفتن، کار تو سخت می شود

یعنی به پاداش خوبی نخواهی رسید.

❖ **آسان و دشوار: تضاد / شب و روز: تضاد / بیت دو جمله است / شب و روز و ماه و سال: مراعات نظیر**

